

Dosarul nr. 2ra-1148/23
2-22060877-01-2ra-10082023

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud.: I. Dragulean)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

ÎN C H E I E R E

12 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Ion Malanciuc
Ghenadie Eremciuc
Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului declarat de Nicolai Melnic, reprezentat de avocata Stela Sandu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolai Melnic împotriva lui Andrian Ghețu cu privire la repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 27 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Nicolai Melnic și menținută hotărârea din 09 noiembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, prin care a fost admisă parțial acțiunea,

c o n s t a t ă :

La 03 mai 2022, Nicolai Melnic, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrian Ghețu cu privire la repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 1-7).

În motivarea cererii de chemare în judecată, a indicat că la data de 20 aprilie 2021, în adresa Inspectoratului de Poliție Edineț, a parvenit informația telefonică, precum și plângerea Președintelui raionului Edineț, Nicolai Melnic, prin care a solicitat să luate măsuri conform legislației în privința lui Andrian Ghețu, care, la data 20 aprilie 2021, în jurul orelor 08:20-09:30, în sediul Consiliului raional Edineț, precum și în biroul său de serviciu, a dat dovadă de un comportament agresiv și neadecvat, tulburând liniștea și ordinea publică.

A menționat că, la data de 06 mai 2021, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Edineț, Corneliu Lisnic, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, seria MAI05244587, prin care s-a constatat comiterea de

către Andrian Ghețu a faptei contravenționale prevăzute la art. 354 din Codul contravențional (huliganismul nu prea grav).

Prin decizia de sancționare din aceeași dată, 06 mai 2021, inserată în conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție, agentul constatator l-a recunoscut vinovat pe Andrian Ghețu pentru fapta comisă, aplicându-i sancțiune sub formă de amendă în mărime de 20 unități convenționale, echivalentul a 1 000 de lei.

A precizat că Andrian Ghețu, la data de 20 mai 2021, s-a adresat în instanța de judecată cu o contestație, prin care și-a expus dezacordul cu procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05244587 din data de 06 mai 2021, solicitând dispunerea încetării procesului contravențional, din lipsa faptului contravenției.

La data de 25 iunie 2021, a fost emisă hotărârea Judecătoriai Edineț, sediul Central, potrivit căreia contestația depusă de Andrian Ghețu privind anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05244587 din data de 06 mai 2021, întocmit de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Edineț, Corneliu Lisnic, în privința lui Andrian Ghețu, în baza art. 354 Cod Contravențional și a deciziei de sancționare contravențională din aceeași dată, prin care i-a fost aplicată sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 20 unități convenționale, echivalentul a 1 000 de lei, a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Reclamantul a subliniat că, în cadrul procesului contravențional, prin ordonanța din 23 aprilie 2021, dânsul a fost recunoscut în calitate de victimă.

A punctat că prin acțiunile ilegale și neîntemeiate ale pârâtului Andrian Ghețu, dânsului i-au fost cauzate stări de nervozitate care, în consecință, au dus la suferințe psihice, deprimări, fapt ce impune și solicitarea prejudiciului moral.

A reiterat faptul că Andrian Ghețu, la data de 20 aprilie 2021, în jurul orelor 08:20-09:30, în incinta Consiliului raional Edineț, a dat dovadă de un comportament neadecvat, intrând fără voie în biroul de serviciu al Președintelui raionului, Nicolai Melnic, unde, în acel timp, se petrecea o ședință.

Totodată, Andrian Ghețu se exprima cu ton ridicat, cu expresii ofensatoare în adresa conducerii raionului, astfel tulburând liniștea și ordinea publică.

Astfel, prin acțiunile ilegale ale pârâtului, reclamantului i s-a adus atingere drepturilor sale nepatrimoniale, manifestată prin diverse stări psihologice, și anume prin lezarea onoarei, tristețe, rușine, disconfort sufletec enorm, umilință, inferioritate, disconfort general, insatisfacție, stres și alte atribute ce definesc statutul moral.

Mai mult, dat fiind faptul că reclamantul activează într-o instituție publică, acțiunile ilegale ale pârâtului Andrian Ghețu i-au cauzat suferințe morale grave. Or, emoțiile negative care persistă i-au afectat enorm starea psihică, lăsându-i consecințe și în prezent, deoarece suferințele emoționale durează în timp.

În opinia reclamantului, pârâtul urmează să fie obligat la plata despăgubirilor morale, iar luând în considerare natura dreptului lezat, caracterul și gravitatea suferințelor suportate, a estimat că suma de 50 000 de lei ar

reprezenta o compensare suficientă, echitabilă și nicidecum diminuată a prejudiciului moral cauzat.

În drept, reclamantul Nicolai Melnic, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, și-a întemeiat pretențiile în baza prevederilor art. 45 din Codul contravențional, art. 19 alin. (1), 21, 2036 alin. (1), (2), 2037 din Codul civil, art. 96, 166, 167 din Codul de procedură civilă.

Reclamantul Nicolai Melnic, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, a solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la Andrian Ghețu în beneficiul său a sumei de 50 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 5 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea din 09 noiembrie 2022 a Judecătorei Edineț, sediul Central, a fost admisă parțial acțiunea.

S-a încasat de la Andrian Ghețu în beneficiul lui Nicolai Melnic suma de 1 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin contravenție și suma de 3 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, pretențiile lui Nicolai Melnic către Andrian Ghețu au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

S-a încasat de la Andrian Ghețu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 100 de lei (f. d. 64, 71-80).

La 08 decembrie 2022, Nicolae Melnic, reprezentat de avocata Stela Sandu, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 09 noiembrie 2022 a Judecătorei Edineț, sediul Central (f. d. 69-70), iar la 28 februarie 2023, prin intermediul oficiului poștal, a depus apelul motivat, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, în partea pretențiilor neadmise, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f. d. 93-97).

Prin decizia din 27 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Nicolai Melnic și menținută hotărârea din 09 noiembrie 2022 a Judecătorei Edineț, sediul Central (f. d. 108. 109-115 verso).

În argumentarea soluției emise, instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit că Andrian Ghețu a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 354 din Codul Contravențional, în acest sens, fiindu întocmit procesul-verbal și decizia de sancționare 06 mai 2021.

Ulterior, prin hotărârea 25 iunie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Central, contestația depusă de Andrian Ghețu a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, hotărâre care poartă un caracter definitiv și care se bucură de autoritatea lucrului judecat (*res judicata*).

Prin urmare, instanțele de judecată au reținut că Andrian Ghețu a acționat în mod ilicit, cauzând, prin acțiunile sale, un prejudiciu moral reclamantului și, respectiv, acesta este pasibil de răspundere pentru daunele corespunzătoare, în ordinea art. 2036-2037 din Codul civil.

Totodată, la stabilirea prejudiciului moral, instanțele de judecată s-a bazat pe principiile compensării rezonabile și echitabile a prejudiciului moral prevăzute și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, concluzionând că reclamantul a suferit diferite consecințe negative

pe plan moral și estimându-le la suma de 1 000 de lei, în timp ce suma de 50 000 de lei, solicitată spre încasare de către reclamant, cu titlu de prejudiciu moral, este excesivă și disproporțională principiilor compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral.

Cu privire la cerința de recuperare a cheltuielilor de judecată sub forma cheltuielilor de asistență juridică, instanțele de judecată au conchis că doar suma de 3 000 de lei este justificată, calificând cheltuielile respective drept reale, necesare și rezonabile, prin prisma volumului de muncă și a sarcinii realizate.

La 10 iulie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Nicolai Melnic, reprezentat de avocata Stela Sandu, a declarat recurs împotriva deciziei din 27 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și casarea parțială a hotărârii instanței de fond, în partea pretențiilor neadmise, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f. d. 126-131).

În motivarea recursului, a indicat că atât instanța de apel, cât și prima instanță au apreciat eronat caracterul și suferințele suportate de către acesta, în urma faptei contravenționale săvârșite de intimat, or, suma încasată de la ultimul nu este proporțională cu urmările prejudiciabile de ordin moral ale faptei ilicite și cu suferințele produse lui Nicolai Melnic.

A obiectat că instanțele de judecată nu au ținut cont în deplină măsură de circumstanțele cauzei, și anume de faptul că dânsul a suportat extrem de sensibil și dureros consecințele celor produse, nefiind evaluat impactul psihologic al acțiunilor intimatului asupra recurentului, precum și obrăznicia și cinismul cu care a fost comisă fapta ilicită.

În partea ce ține de cheltuielile de asistență juridică, a menționat că suma achitată de către recurent reprezentantului acestuia, conform bonului de plată anexat la materialele cauzei, urmează a fi încasată integral din contul lui Andrian Ghețu în beneficiul său.

La 10 august 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Andrian Ghețu pentru notificare copia recursului declarat de către Nicolae Melnic, reprezentat de avocata Stela Sandu, explicându-i dreptul de a depune referință (f. d. 133).

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, Andrian Ghețu nu a făcut uz de dreptul său procedural de a depune referință.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Bălți a fost pronunțat public la 27 aprilie 2023 (f. d. 108).

Potrivit extrasului din poșta electronică, rezultă că copia deciziei motivate a instanței de apel a fost notificată la adresa electronică a reprezentantului recurentului, avocata Stela Sandu, la 06 iulie 2023 (f. d. 116).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, întrucât cererea de recurs a fost depusă la 10 iulie 2023 (f. d. 132).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului declarat de către Nicolai Melnic, reprezentat de avocata Stela Sandu, împotriva deciziei din 27 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți, va fi examinată în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Nicolai Melnic, reprezentat de avocata Stela Sandu, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererii de recurs).

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererii de recurs), părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate

sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către Nicolai Melnic, reprezentat de avocata Stela Sandu, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de către Nicolai Melnic, reprezentat de avocata Stela Sandu, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor.

Motivarea recursului presupune nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Nicolai Melnic, reprezentat de avocata Stela Sandu, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Nicolai Melnic, reprezentat de avocata Stela Sandu, împotriva deciziei din 27 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Ion Malanciuc

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Oxana Parfeni